

Hoogheemraadschap van
Rijnland

**Vervanging poldergemaal
Noordeinde- en Geerpolder
+ aanleg vispassage**

Projectnummer: DIG-10869

**Projectplan op basis van
Artikel 5.4 van de Waterwet**

Inhoudsopgave

0.	Samenvatting	3
1.	Inleiding en leeswijzer	4
2.	Projectomschrijving (wat gaan we doen)	5
2.1	Aanleiding en doel van het project.....	5
2.2	Wat is een projectplan?.....	5
2.3	Locatieschets	6
2.4	Toekomstige situatie.....	8
3.	Beleidskader (waarom gaan we het doen)	11
3.1	Rijnlandsbeleid.....	11
3.1.1	Peilbesluit Noordeinde- en Geerpolder	11
3.1.2	WaterBeheerPlan5 (WBP5)	11
3.1.3	Ecologische werkprotocollen	11
3.1.4	Vismigratie.....	11
3.2	Gemeentelijk beleid	12
4.	Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)	13
4.1	Uitgevoerde onderzoeken relevant voor de demping	13
4.2	Uitgangspunten.....	14
4.2.1	Planning en aanbesteding.....	14
4.2.2	Randvoorwaarden	14
4.3	Realisatie	14
4.4	Onderhoud	14
5.	Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten	15
5.1	Impact op de omgeving	15
5.2	Beperking nadelige effecten.....	15
5.3	Nadeelcompensatie	15
6.	Besluitvormingsprocedure	16

0. Samenvatting

Doelstelling van de Waterwet is het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Om dit goed uit te kunnen voeren is het essentieel dat alle gemalen de juiste capaciteit hebben en dat ze in een goede onderhoudsstaat zijn (voldoende beschikbaar en betrouwbaar).

Aan de hand van een inspectieprogramma en meldingen uit het veld is een Lange Termijn Asset Planning (LTAP) voor de gemalen opgesteld. De gemalen uit de LTAP worden één voor één gerenoveerd.

OR-4.05.2.1 is het peilvak van de Noordeinde- en Geerpolder. Dit peilvak wordt bemalen door het poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder aan de westkanaalweg in Ter Aar. Dit gemaal is aangelegd in 1996 en wordt in 2021 worden gerenoveerd.

Rijnland gaat het gemaal op dezelfde locatie vervangen. De capaciteit van het huidige gemaal van 12 m³/min blijft behouden. Ook de bestaande persleiding en uitstrooimut blijven behouden. Het technische aansturingsmechanisme van het gemaal wordt vervangen, alsmede de pompput, de fundering en de damwanden bij de instroom. Om te voldoen aan de actuele bedienings- en veiligheidseisen van Rijnland krijgt het gemaal een nieuwe betreedbare behuizing. Rijnland streeft naar verbetering van de vismigratie naar polders die een geschikt paai- en opgroei gebied vormen voor trekvissen. Dit is het geval in de Noordeinde- en Geerpolder. Daarom zal een het gemaal worden voorzien van een visveilige pomp en wordt een vispassage aangelegd.

Om de watersystemen goed te beheren, moet Rijnland actuele peilbesluiten voor zijn polders hebben. Het huidige peilbesluit voor de Noordeinde- en Geerpolder is 26-12-2012 vastgesteld. De renovatie van het gemaal geeft geen wijzigingen in het peilbesluit.

In dit projectplan leest u uitgebreid over de werkzaamheden van het hoogheemraadschap.

1. Inleiding en leeswijzer

Het hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland) is verantwoordelijk voor het beheer van watersystemen in zijn beheergebied. Voor het verbeteren van de waterhuishouding kan het nodig zijn dat maatregelen worden getroffen. Deze maatregelen bestaan in dit geval uit het wijzigen van waterstaatswerken.

- Hoofdstuk 2 behandelt wat we gaan doen
- Hoofdstuk 3 behandelt waarom we het doen
- Hoofdstuk 4 behandelt hoe we het doen
- Hoofdstuk 5 behandelt consequenties voor derden en beperking nadelige effecten
- Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de procedure die wordt gevolgd om het projectplan vast te stellen

2. Projectomschrijving (wat gaan we doen)

2.1 Aanleiding en doel van het project

Dit project draagt bij aan de verwezenlijking van de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen.

Het poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder is gelegen aan de Westkanaalweg 1 (via noordelijk fietspad, bij de brug linksaf) 2461EC, Ter Aar. Het gemaal is aangelegd in 1996 en bemaalt graslandgebied met enkele bedrijfsgebouwen.

Doel van dit project is dat betreffende gemaal na uitvoering van de werkzaamheden is uitgerust om o.b.v. uitsluitend normaal dagelijks onderhoud 15 jaar probleemloos te functioneren. Dit betekent het vervangen van specifieke onderdelen en aantonen dat deze vervangen onderdelen 15 jaar lang functioneren zonder vervangingsonderhoud.

Door deze maatregel worden de volgende doelen gerealiseerd:

- Bedrijfszekerheid van de bemaling
- Voldoen aan de huidige wet- en regelgeving

Na realisatie van dit project kan de bemalingscontinuïteit van het gebied worden gegarandeerd. Wateroverlast treedt na renovatie van het gemaal alleen op in uitzonderlijke situaties. In die gevallen stelt Rijnland het calamiteitenplan in werking en heeft Rijnland op dat moment een inspanningsverplichting om wateroverlast te voorkomen.

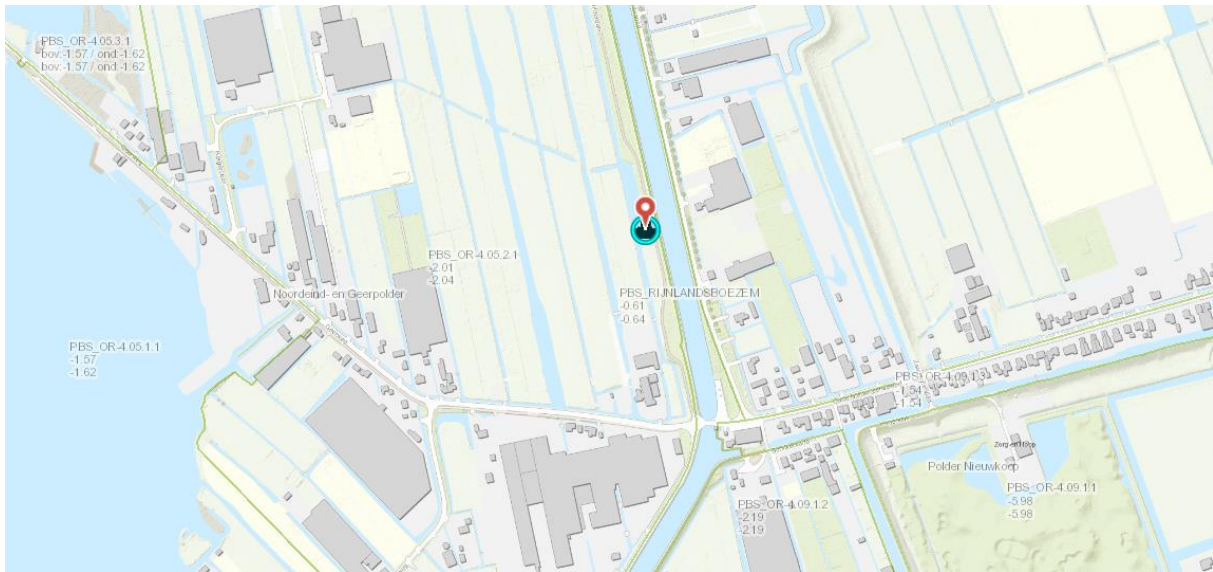
2.2 Wat is een projectplan?

Op basis van artikel 5.4 van de Waterwet dient voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk een projectplan vastgesteld te worden. Waterstaatswerken die in dit geval gewijzigd of aangelegd worden zijn de gemalen (sloop en nieuwbouw) en het oppervlaktewaterlichaam (demping en compensatie). Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 dient een projectplan tenminste het volgende te bevatten:

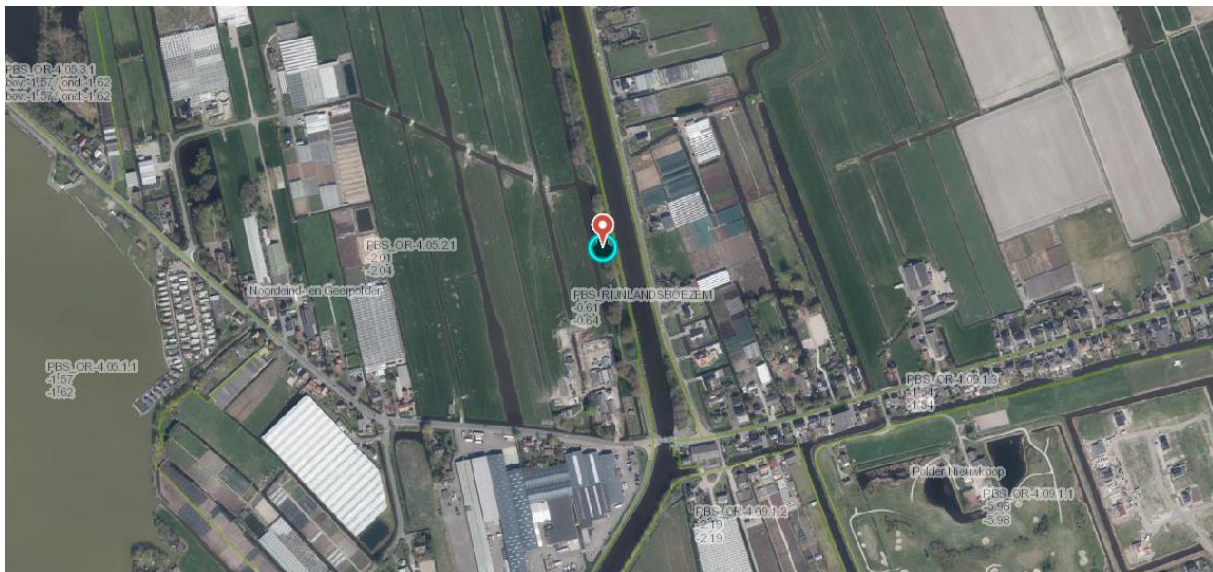
- een beschrijving van het betrokken werk
- de wijze waarop het wordt uitgevoerd en
- een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

2.3 Locatieschets

Het poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder is gelegen ten westen van de plaats Nieuwveen. Het gemaal ligt in landelijk gebied, alleen te bereiken via een fietspad vanaf de Geerweg te Nieuwveen (zie afbeeldingen 1 en 2).

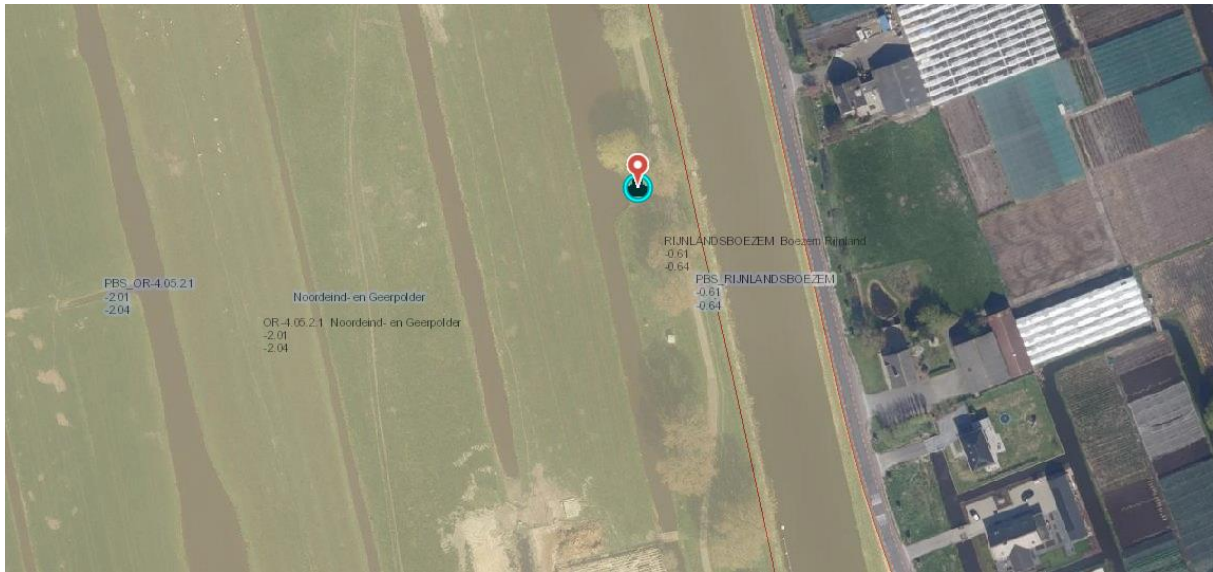

Afbeelding 1. Locatie gemaal Noordeinde- en Geerpolder

Afbeelding 2. Luchtfoto 2020 gemaal Noordeinde- en Geerpolder

Het poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder is verantwoordelijk voor het bemalen van de Noordeinde- en Geerpolder (Peilvak OR -4.05.2.1) naar Rijnlandsboezem (zie afbeelding 3). De capaciteit van het huidige gemaal blijft bij de renovatie behouden op 12 m³/min (nominale capaciteit: 8 m³/min, 70%).

Afbeelding 3 Peilgebied en boezem

Het gemaal bevindt zich op terrein dat in eigendom is van de Provincie Zuid-Holland. Het gemaal is bereikbaar via een fietspad vanaf de Geerweg te Nieuwkoop. Zie afbeelding 4.

Afbeelding 4 Eigendomssituatie van het poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder

Het gemaal bevindt zich langs het fietspad Tolhuiskade, circa 230 meter ten noorden van Geerweg 97 te Ter Aar. De locatie betreft een gedeelte van kadastraal perceel 'gemeente Ter Aar, sectie D, nummer 1226. Afbeelding 5 geeft een beeld van de huidige situatie van het poldergemaal.

Afbeelding 5 Poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder – huidige situatie

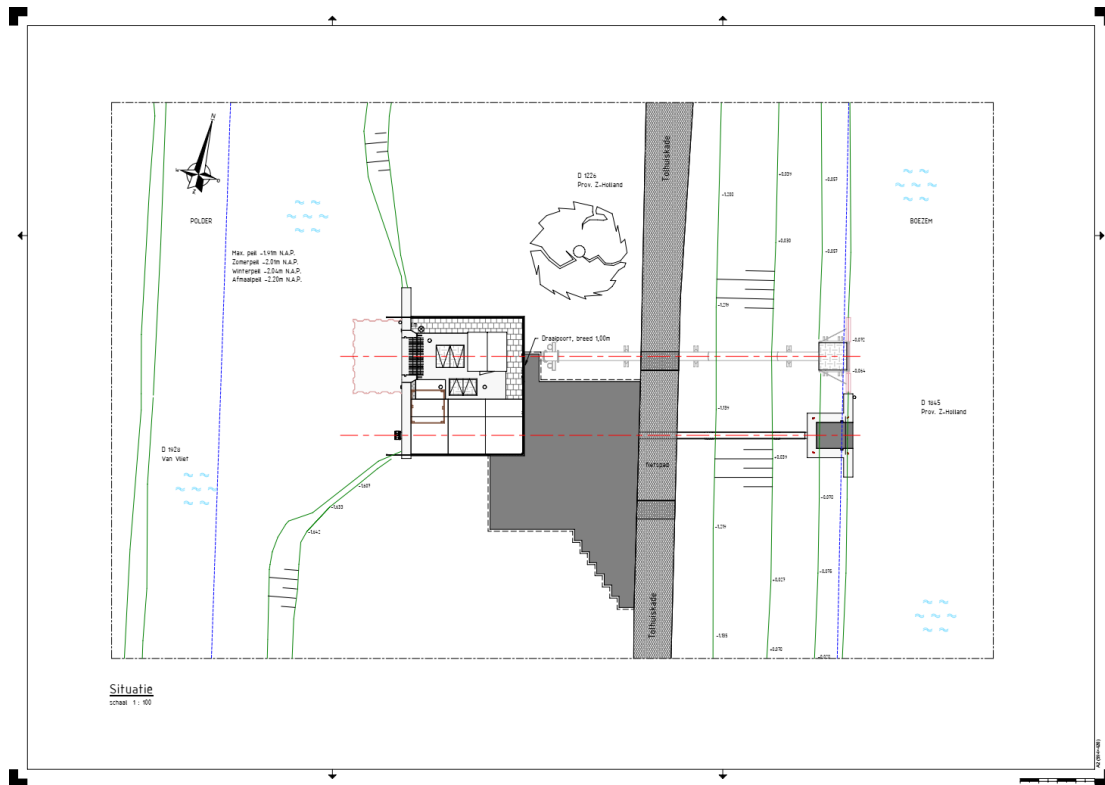
2.4 Toekomstige situatie

Het gemaal krijgt een nieuwe pomp. De pompput inclusief fundering wordt vervangen door een nieuwe betonnen pompput met fundering. Dit is nodig omdat een moderne en visveilige pomp niet in de huidige put past. Ook wordt de damwand aan de instroomzijde (polder) vervangen omdat de huidige damwand in slechte staat is. De hele elektrische installatie inclusief besturing en procesautomatisering wordt vervangen. De elektrische installatie komt in een nieuwe behuizing, die iets groter is dan de bestaande behuizing om te kunnen voldoen aan de huidige veiligheidsvoorschriften. De terreinverharding en verharding (gras-betontegels) van het fietspad naar het terrein wordt opgeknapt en waar nodig vernieuwd. Het huidige hekwerk wordt vervangen door een nieuw hekwerk met een hoogte van 2 meter.

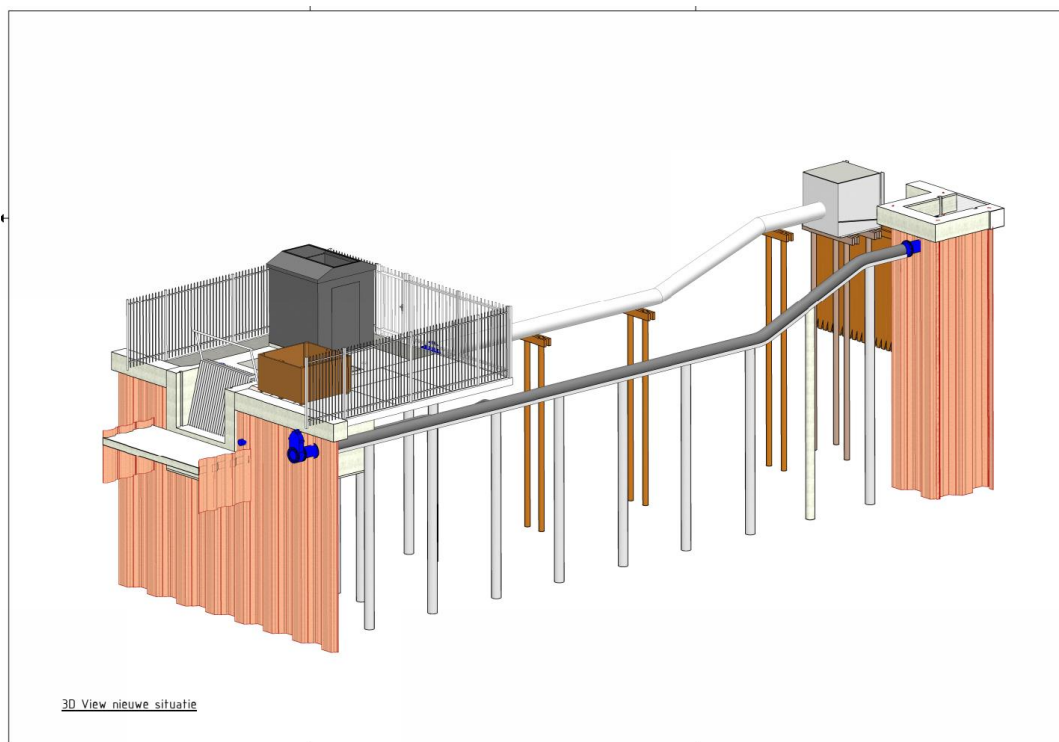
Om de vismigratie van boezem naar polder mogelijk te maken wordt een vispassage aangelegd. Deze vispassage bestaat uit een leiding die de boezem met de polder verbindt, met aan beide zijden een afsluiter. Op de leiding zit een pompje waarmee een lokstroom van de polder naar de boezem kan worden gemaakt. Vissen vanuit de boezem zwemmen tegen de lokstroom in en komen in de vispassage. Door sturing van de afsluiters worden de vissen naar de polder geleid. De vispassage wordt automatisch en seizoen afhankelijk aangestuurd.

Vismigratie van de polder naar de boezem kan door toepassing van een visveilige pomp via het gemaal plaatsvinden.

De bestaande persleiding en uitstroompot (aan boezemzijde) blijven gehandhaafd. In de afbeeldingen 6 en 7 is het toekomstig ontwerp weergegeven.

Afbeelding 6 Poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder – ontwerp nieuwe situatie bovenaanzicht

Afbeelding 7 Poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder – ontwerp nieuwe situatie 3D

3. Beleidskader (waarom gaan we het doen)

3.1 Rijnlandsbeleid

Bij de realisatie van het project "Poldergemaal Noordeinde- en Geerpolder" is het volgende Rijnlandse beleid relevant:

- Peilbesluit Noordeinde- en Geerpolder
- WBP 5
- Ecologische werkprotocollen van Rijnland gebaseerd op de Flora- en faunawet (nu: Wet natuurbescherming)
- Visie vismigratie

3.1.1 Peilbesluit Noordeinde- en Geerpolder

De verenigde vergadering van het hoogheemraadschap van Rijnland heeft op 26-12-2012 het peilbesluit voor de Noordeinde- en Geerpolder vastgesteld.

3.1.2 WaterBeheerPlan5 (WBP5)

Elke zes jaar leggen waterschappen het beleid en de aanpak die noodzakelijk zijn om de watertaken goed te kunnen uitvoeren, vast in een zogeheten waterbeheerplan. In het vijfde waterbeheerplan (WBP5) is richting gegeven aan het waterbeheer in de periode 2016 -2021.

Dit renovatieproject valt onder het thema Voldoende water van het WBP5; wij houden het watersysteem in stand. Rijnland streeft ernaar om alle kunstwerken (waaronder gemalen) in het watersysteem in 2027 op orde te hebben. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- We doen dit tegen zo laag mogelijk kosten en maken daarbij continu de afweging tussen functie, risico's en levensduurkosten. Dat noemen we Assetmanagement.
- Daarbij kijken we ook of onderhoud, binnen bepaalde kaders, niet beter door anderen kan worden gedaan. Bijvoorbeeld via blauwe diensten.
- We doen dit zo duurzaam mogelijk: in materialen, energieverbruik en invloed op de omgeving.

3.1.3 Ecologische werkprotocollen

De Wet natuurbescherming ziet toe op de duurzame instandhouding van planten en diersoorten in Nederland. De wet kent een aantal verbodsbepalingen, maar ook voorwaarden waaronder bepaalde handelingen mogen plaatsvinden.

De werkprotocollen 9 t/m 13 van Rijnland zullen voor dit project worden nageleefd teneinde schade voor flora en fauna te voorkomen.

3.1.4 Vismigratie

Rijnland streeft naar het bevorderen van vismigratie tussen Rijnlands boezem en de polder. Dit beleid is vastgelegd in de 'Visie vismigratie' (17 mei 2018).

Uit de ruim 200 Rijnlandse polders is een selectie gemaakt van polders die geschikt zijn om voor vis te verbinden aan de boezem. Deze polders zijn geselecteerd vanwege hun omvang (veel oppervlaktewater en grote oeverlengte), landgebruik, ligging en enkele andere kenmerken. Door het aanleggen van een tweezijdig werkende vispassage bij het poldergemaal worden de polders bereikbaar voor vissen die in de boezem leven. Zoetwatervissen en de trekvis driedoornige stekelbaars vinden in de polder paaigebied, de trekvis paling vindt in de polder opgroeigebied.

De Noordeinde- en Geerpolder is één van deze polders. Doelsoorten zijn hier de trekvissen aal en driedoornige stekelbaars en planten minnende zoetwatervissen, waarvan de snoek als gidsoort is gekozen.

Bij de Noordeinde- en Geerpolder maken we een aparte vispassage om vissen te laten migreren van boezem naar polder. De migratie van polder naar boezem gaat via het gemaal. Het nieuwe gemaal krijgt daarom een visveilige pomp.

3.2 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Landelijk gebied van de gemeente Ter Aar is van toepassing op deze locatie met twee bestemmingen, te weten Waterkering en Archeologie. De renovatie van het gemaal past binnen deze bestemmingen. Voor de vervanging van het gemaal is geen omgevingsvergunning nodig.

4. Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)

Om de bemaling van het achterliggende peilvak te garanderen worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van de functionaliteit van het gemaal:

- Vervangen opvoerwerktuig (pomp) inclusief motor
- Vervangen elektrische installatie + aanbrengen frequentieomvormer
- Vervangen Procesautomatisering
- Opknappen/vernieuwen van bestrating, terrein en hekwerk
- Aanbrengen nieuwe behuizing
- Vervangen pompput inclusief fundering en damwand aan de polderzijde
- Plaatsen van een visveilige pomp en de aanleg van een vispassage

4.1 Uitgevoerde onderzoeken relevant voor de demping

Om niet voor verrassingen te komen staan en zorgvuldig te werken, zijn diverse onderzoeken uitgevoerd aan en om het bestaande gemaal.

Onderzoek	Status
Sonderingen	Onderzoek door Hoogveld Sonderingen B.V
Asbestinventarisatie	Bouwjaar 1996; geen asbest
Flora en Fauna onderzoek	Ecoloog Brous Ernst; geen onderzoek nodig
Niet gesprongen explosieven	Onderzoek door BombAway
Cultuurhistorisch onderzoek (archeologische waarden)	Geen
(Water) bodemonderzoek	Verkennend (water)bodemonderzoek door Aveco de Bondt
Onderzoek kabels en leidingen	Oriëntatie Klic-melding 10-05-2019

Sondering

Er zijn sonderingen en handboringen uitgevoerd om de bodembouw en grondparameters te bepalen die van belang zijn voor de nieuwe fundering en damwanden.

Asbestinventarisatie

Het gemaal en bijbehorende onderdelen zijn niet geïnventariseerd op aanwezigheid van asbest. Het huidige gemaal is gebouwd nadat asbest verboden is te gebruiken als bouw materiaal.

Flora- en Fauna- onderzoek

Voor de renovatie van het gemaal is geen Flora- en Faunaonderzoek nodig. De "Water werkzaamheden" zijn klein, waardoor onderzoek naar beschermde weekdieren niet nodig is. Het huidige metalen gebouw is ook niet geschikt voor vleermuizen, jaarrond beschermde vogelnesten en muurplanten. Werkzaamheden hebben ook geen negatief effect op beschermde amfibieën, insecten, planten, reptielen, vissen en grondgebonden zoogdieren.

Niet gesprongen explosieven

Op basis van de geraadpleegde bronnen, de beoordeling en evaluatie van de indicaties is vastgesteld dat het onderzoeksgebied niet betrokken is geweest bij oorlogshandelingen waarbij conventionele explosieven (CE) zijn ingezet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het onderzoeksgebied is niet verdacht op CE.

Cultuurhistorisch onderzoek

Gezien de beperkte grondroerende werkzaamheden is er geen archeologisch onderzoek nodig.

(Water)bodemonderzoek

Er is (water)bodemonderzoek uitgevoerd. De oppervlakte van het landbodemonderzoek bedraagt circa 90 m².

Uit het vooronderzoek is niet gebleken dat op de onderzoekslocatie of in de directe omgeving ervan, in het verleden voorzieningen aanwezig zijn geweest of activiteiten hebben plaatsgevonden, die de milieuhygiënische kwaliteit van de vaste bodem en/of het ondiepe grondwater nadelig kunnen hebben beïnvloed. Op basis van de beoordeelde informatie wordt verwacht dat de bodem en de waterbodem ter plaatse van de onderzoekslocatie niet verontreinigd zijn.

Onderzoek kabels en leidingen

Door middel van een oriëntatie KLIC-melding is bekend welke kabels en leidingen op de locatie liggen. Parallel aan het fietspad ligt een KPN-datakabel. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden indien noodzakelijk in overleg met de eigenaren van de relevante kabels en leidingen maatregelen getroffen waardoor geen schade aan deze kabels en leidingen kan worden veroorzaakt.

4.2 Uitgangspunten

4.2.1 Planning en aanbesteding

De werkzaamheden buiten kunnen starten, Q 3 2021, nadat dit projectplan is vastgesteld en daarnaast de overige benodigde vergunningen en toestemmingen verkregen zijn.

4.2.2 Randvoorwaarden

Rijnland heeft gekozen voor een contractvorm waarbij Rijnland het ontwerp maakt. Op basis van dit ontwerp zal de aannemer een detailengineering maken. Na het indienen van dit ontwerp van de aannemer en zodra zijn uitvoeringswijze bekend is, zal nog een toetsing plaatsvinden door Rijnland om te bepalen of het werk geen negatieve gevolgen heeft voor het watersysteem.

Er is een omgevingsvergunning en akkoord sloopmelding ontvangen van de gemeente Nieuwkoop.

4.3 Realisatie

Er moet nog een aannemer geselecteerd worden voor dit werk. Voordat de aanbesteding hiervoor kan starten moet de werkbeschrijving (contract) gereed zijn. Op basis van het ontwerp en toestemmingen van de gemeente Nieuwkoop, wordt een uitvoeringswijze bedacht. De werkplannen van de aannemer en eventuele grondwateronttrekkingen worden getoetst aan artikel 3.1 van de Rijnlandse Keur en het Waterbesluit.

4.4 Onderhoud

Het beheer en onderhoud van de hoofdwatergangen en het poldergemaal blijven na renovatie bij het hoogheemraadschap van Rijnland.

5. Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten

De realisatie van het project heeft invloed op de omgeving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden en de wijziging van het waterstaatswerk worden belangen van derden in het oog gehouden en waar mogelijk worden nadelige effecten beperkt

5.1 Impact op de omgeving

De werkzaamheden worden uitgevoerd met zo min mogelijk overlast voor de omgeving. Hierbij kan worden gedacht aan het voorkomen van verkeersbelemmering en geluidsoverlast.

5.2 Beperking nadelige effecten

Teneinde nadelige effecten te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken wordt rekening gehouden met diverse belangen.

- Fietsers en omwonenden worden op de hoogte gebracht van de werkzaamheden door middel van bouwboarden.
- Bij de uitvoering van het werk wordt waar mogelijk overlast voor verkeer voorkomen.
- Werkzaamheden mogen geen schade toebrengen aan bebouwing of wegen. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de staat van gebouwen en wegen binnen de invloedzone van het te realiseren werk opgenomen.
- Er zal overdag worden gewerkt en niet in het weekend of tijdens feestdagen.

5.3 Nadeelcompensatie

Vanwege eventuele schadelijke effecten die gepaard gaan met de uitvoering of realisatie van dit project staat het een ieder vrij om met een beroep op artikel 7.14 van de Waterwet en de nadeelcompensatieverordening van Rijnland bij dijkgraaf en hoogheemraden een gemotiveerd en onderbouwd verzoek in te dienen vanwege geleden schade. Dit nadeelcompensatieverzoek wordt door middel van een aparte procedure in behandeling genomen. Na het indienen van het nadeelcompensatieverzoek wordt deze beoordeeld en wordt bezien of er recht bestaat op een tegemoetkoming in de geleden schade.

In plaats van het beperken van schade door middel van een eventueel toe te kennen schadevergoeding kan ook een minnelijke regeling worden getroffen. Rijnland zal hierbij aansluiting zoeken bij eventueel door Rijnland opgestelde nadeelcompensatierichtlijnen.

6. Besluitvormingsprocedure

Dit projectplan is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Dit besluit is voorbereid door toepassing van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het verloop van de procedure op grond van titel 4.1 ziet er als volgt uit:
Dit projectplan is namens dijkgraaf en hoogheemraden vastgesteld. De vaststelling van dit projectplan is bekendgemaakt in het digitale Waterschapsblad. Het projectplan is in werking getreden na deze bekendmaking. Vervolgens kan gedurende een periode van zes weken door belanghebbenden schriftelijk bezwaar worden ingediend tegen het projectplan bij dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland. Indien bezwaar wordt ingediend volgt een bezwaarschriftenprocedure die uitmondt in een heroverweging van het projectplan door het college van dijkgraaf en hoogheemraden. Uit deze heroverweging volgt een gegrond- of een ongegrondverklaring van het bezwaar. Tegen een beslissing op bezwaar kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Den Haag.